

Predhovor

Zborník príspevkov z vedeckej konferencie Tvorivosť v škole – škola tvorivosti je jedným z výstupov riešenia grantového projektu KEGA č. 048PU – 4/2011 – *Učebnice a alternatívne učebné pomôcky na výučbu slovenského jazyka a literatúry ako súčasť nižšieho sekundárneho vzdelávania*.

Konferenčný zborník ponúka priestor pre členov grantu i odbornú verejnosť, aby diskutovali o možnostiach využívania alternatívnych učebníc a učebných pomôcok vo vyučovaní slovenského jazyka a slohu, ale aj literatúry.

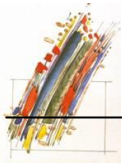
Prispievatelia do konferenčného zborníka sústreďujú svoju pozornosť na rôzne tematické okruhy a stupne škôl, aby napĺňali jeden z bazálnych cieľov grantovej úlohy, aby rozvíjali kognitívno-zážitkový komunikačný model vyučovania.

Zborník ponúka nielen platformu na výmenu skúseností s výučbou slovenského jazyka, slohu a literatúry podľa nových alternatívnych učebníc, ale prináša aj námety na realizáciu tvorivých hodín, teda na kreatívnu prácu s umeleckým textom na hodinách literatúry, ako aj podnety na tvorivé literárne písanie na hodinách slovenského jazyka a slohu.

Zuzana Bariaková a Martina Kubealaková sprístupňujú východiská zavádzania stratégie service learnig do školskej praxe a odкрývajú možnosti jeho využitia v kontexte tvorivého vyučovania slovenského jazyka a literatúry. Autorky príspevku prezentujú analýzu výsledkov dotazníkového prieskumu, ktorý realizovali na UMB v Banskej Bystrici, aby presnejšie identifikovali potreby študentov a potom hľadali prieniky medzi potrebami študentov a potrebami komunity či školy.

Nadežda Čeklovská si volí originálny prístup k interpretácii symbolov vo vybraných básňach Emila Boleslava Lukáča, prepája literárne a výtvarné aspekty umeleckého textu, aby ich tvorivo využila v didaktickej komunikácii na vyučovacích hodinách literatúry.

Marta Germušková sa zacieľuje na problematiku školskej interpretácie textu, odкрýva príčiny nízkej kvality interpretačných procesov a sprístupňuje predpoklady kreovania tvorivej interpretácie literárneho segmentu. Autorka príspevku zároveň predkladá metodické návrhy, ktoré sú modelované s cieľom, aby žiaci zažili intrizívnu motiváciu pri kontakte s literárnymi segmentmi a aby školská interpretácia umeleckého textu bola výrazom spolupôsobenia zážitkovosti a poznatkovosti.

Andrea Nevolná sprostredkúva svoju skúsenosť s využitím tvorivej dramatiky na hodinách slovenského jazyka a literatúry, ktorej metódy považuje za jeden z efektívnejších spôsobov prepojenia teórie s praxou.

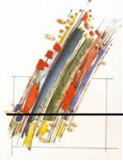
Martina Petříková uvažuje vo svojom príspevku o možnostiach využitia informačno-komunikačných technológií v procese tvorivej výučby literatúry pre deti a pre dospelých vo vysokoškolskom prostredí. V kontexte výučby slovenskej literatúry upozorňuje na možnosti využitia moderných didaktických prostriedkov a web stránok, a to v procese tvorivej interpretácie umeleckých textov, ktorú prezentuje prostredníctvom tvorby návrhu na prácu s umeleckými textami z autorskej dielne Daniela Heviera.

Tatiana Pirníková predstavuje hudobnú tvorbu Juraja Hatríka, ktorý vo svojom umeleckom diele využil literárne, širšie, mimohudobné podnety. Autorka vychádza z poznania o Hatříkovom dlhodobom záujme o kategóriu detského aspektu výrazu a fenomén detstva v umeleckej tvorbe, aby svoju pozornosť sústredila na tie z hudobných skladieb, ktoré sa spájajú s ľudovou tvorbou a s poéziou Milana Rúfusa. Tatiana Pirníková interpretuje vybrané diela, aby dospela k odkrytiu špecifickej skladateľovej poetiky, smerujúcej k archetypálnemu ukotveniu.

Eva Pršová reflektuje tie etapy estetickovýchovného procesu, ktoré pomáhajú pri nadobúdaní literárnej kompetencie žiakov v primárnom a nižšom sekundárnom vzdelávaní. Autorka si vyberá rozprávkový žáner, konkrétne text Márie Ďuričkovej Ženské plemeno, aby prostredníctvom metód a techník tvorivej dramatiky, predovšetkým hry v role, ktorá umožňuje žiakom prebrať na seba masku niekoho iného, stimulovala vnímanie, recepciu, interpretáciu a hodnotenie umeleckého textu v didaktickej literárnej komunikácii.

Alena Sedláková sa venuje problematike rozvíjania tvorivosti v žiackej komunikácii realizovanej na hodinách slovenského jazyka a literatúry na primárnom stupni výchovy a vzdelávania. Literárny text sa spolu s ilustráciami stáva ponukou pre čitateľa, podnecuje jeho tvorivosť, prepája poznanie s hrou, aj preto autorka predkladá námety „hravej“ metodiky na stimulovanie a upevňovanie tvorivých procesov a návykov, ktoré majú pozitívne pôsobiť na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov.

Anna Švecová sa venuje problematike tvorivosti na hodinách literatúry a prezentuje konkrétne príklady tvorivej interpretácie fragmentu umeleckého textu Zajko-Bojko z pera Ľudmily Podjavorinskej.

Eva Vitězová sa v príspevku Inovatívne metódy vo vyučovaní literatúry sústreďuje na jednu z moderných koncepcií vyučovacieho procesu, na projektové vyučovanie. Túto koncepciu vyučovania prepája s problémovým a kooperatívnym vyučovaním, aby zdôraznila, že projektová metóda je vhodným spôsobom prepojenia školy a života. Autorka si volí tému Marec – mesiac knihy a v reakcii na teoretické východiská svojho príspevku ju prezentuje prostredníctvom projektu realizovaného v štyroch vyučovacích jednotkách, pričom sprístupňuje ich organizačný priebeh, obsah i štruktúru.

Marta Germušková a Martina Petříková